

Юлія ІВАНЮТА

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент», ЗУНУ

Науковий керівник –к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Василь ЗДРЕНИК

РОЛЬ, МІСЦЕ ТА ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Зміни, що відбулись в останні роки у суспільному житті, політиці, економіці, науковій сфері призвели до значного зростання обсягів інформації. Поряд з останнім зросла і швидкість зміни інформації. За таких умов економічна безпека підприємства залежить від того, яким чином управлінсько-виконавчий персонал зможе використати на свою користь наявну сукупність інформації, при чому зниження рівня економічної безпеки, на нашу думку, може відбутися тільки за умови недостатнього дослідження інформаційного середовища.

Закон України «Про інформацію» визначає, що інформація – це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі [2].

Інформація, що необхідна для управління економічною безпекою підприємства, становить собою повідомлення економічного, технологічного, соціального, юридичного, демографічного та іншого змісту. Тому до інформаційного забезпечення в системі економічної безпеки підприємства можна включити такі інформаційні блоки: політико-правова складова, техніко-технологічна складова, ринкова складова, фінансово- інвестиційна складова, інтелектуально-кадрова складова, планово- економічна складова, складова стандартизації та сертифікації, екологічна складова.

На сьогодні інформація розглядається як найважливіший ресурс розвитку суспільства разом із матеріальними, енергетичними та людськими. Інформація, як сукупність потрібних відомостей і даних для успішного здійснення аналізу, контролю, прийняття й організації виконання управлінських рішень, є невід’ємною складовою ефективного управління організаційно-економічними процесами загалом і підприємницькою діяльністю зокрема.

Загалом, діяльність суб’єкта господарювання базується на трьох компонентах – системі управління підприємством, його економічній системі та інформаційних технологіях, що використовуються як інструментарій двох попередніх компонентів. Саме через інформаційну систему відбувається зв’язок між суб’єктом та об’єктом управління.

Центральною ланкою комп’ютерної інформаційної системи підприємства

є фінансова інформаційна система, у якій хронологічно і систематично накопичуються й оброблюються дані, пов'язані з обліком, контролем, плануванням, аналізом і регулюванням. На основі цих даних формується інформація про роботу підприємства, порівнюються фактичні показники й нормативні, формулюються глобальні та локальні напрями діяльності, розроблюються пропозиції з установами причин відхилень і коригування результатів, здійснюється прогнозування ефективності політики управління підприємством [1, с. 68].

У системах забезпечення економічної безпеки за допомогою інформації отримують відомості про внутрішній стан підприємства і про процеси, що відбуваються ззовні підприємства. Кожен господарський суб'єкт можна розглядати як об'єкт регулювання з властивою йому інформаційною системою. До цієї системи надходить вхідна інформація, що поділяється на зовнішню й внутрішню. Зовнішня інформація – дані про різні аспекти економічної, екологічної, політичної, соціальної та інших сфер, що оточують підприємство. Джерелами зовнішньої інформації можуть бути постачальники, покупці, держава тощо, внутрішньої – підрозділи підприємства. Внутрішня інформація на підприємстві – це дані, які виникли переважно в системі обліку, аналізу, контролю стосовно економічної безпеки.

Вихідна інформація також поділяється на зовнішню і внутрішню. Зовнішня вихідна інформація – відомості в загальноствановлених формах первинних і зведених документів, які надаються зовнішнім користувачам інформації. Внутрішня вихідна інформація – відомості, які надаються внутрішнім користувачам інформації та служать для управління підприємством, характеризуючи економічну ситуацію, що склалася.

Так, на основі планового завдання приймаються управлінські рішення, які потім відображаються в матеріально-технічній підготовці виробництва, техніко-економічному й оперативному плануванні, оперативному управлінні технологічними та економічними процесами, обліку і контролі за фінансовою діяльністю підприємства, звіті, аналізі результатів господарської діяльності тощо.

Властивості економічної інформації визначають науково-технічну необхідність і економічну доцільність використання засобів обчислювальної техніки (комп'ютерів) при її зборі, накопиченні, передачі та обробці, що потребує вміння визначати структуру й обсяги інформації, яка обробляється.

Сукупність управлінської інформації входить до системи інформаційного забезпечення діяльності підприємства. Фактично всі рішення, які приймаються вищим керівництвом підприємств, потребують різного роду обґрунтування та передбачення можливих наслідків їх прийняття.

Організаційна інформація характеризує нормативно-правову складову

діяльності суб'єкта підприємництва, зміст договорів, протоколів перемовин, рішень щодо організації діяльності суб'єкта, взаємовідносин з іншими суб'єктами, сюди ж слід віднести інформацію про управління його діяльністю

Спеціальна інформація – це дані про безпеку суб'єкта підприємництва, його конфіденційні зв'язки, відомості з досьє осіб, щодо яких має зацікавленість суб'єкт підприємництва, зміст картотек, інтегрованих баз даних.

Допоміжна інформація – матеріали, що будь-яким чином характеризують сферу діяльності та взаємовідносин суб'єкта підприємництва, яка отримується з локального та глобального інформаційного середовища.

Важливе місце в структурі інформаційного ресурсу займає так звана ділова інформація, на яку зазвичай виникає найбільший попит у провідних менеджерів суб'єктів підприємництва. До такої інформації може бути віднесено макроекономічні показники сфери (галузі) діяльності, ринку; фінансові та біржові відомості; комерційна інформація про власну діяльність та діяльність інших суб'єктів, які утворюють чи можуть утворювати конкуренцію суб'єкту підприємництва; статистичні дані всіх рівнів; інформація про ділові зв'язки [3, с. 93].

З урахуванням цього, роль інформації в системі забезпечення економічної безпеки підприємства полягає в інформаційному супроводі господарювання з метою раціонального використання сукупності ресурсів підприємства (матеріально-технічних, фінансових, людських, інформаційних тощо), для уникнення чи послаблення загроз стійкому розвитку та створення умов для зростання конкурентоспроможності, незалежності й автономії в майбутньому. Результатом управлінської діяльності повинно бути формування інформаційних потоків для забезпечення оптимальності й ефективності організаційної структури підприємства, правового захисту діяльності, захисту комерційної таємниці, безпеки персоналу, капіталу, майна і комерційних інтересів.

Інформаційні потреби більшості підприємств приблизно однакові. Тому основні вимоги до інформації є такими: значимість – впливає на прийняття рішень, корисна для користувачів у потрібний час при складанні планів; достовірність – правдиво подана інформація, легко перевіряється та має нейтральний характер; повнота – містить максимум того, що необхідно знати зацікавленим особам і включає всі необхідні коментарі; релевантність – пов'язана з діями, що передбачають отримання бажаних результатів (для цього необхідно знати сферу застосування інформації та її джерело); відсутність систематичних помилок – передбачає незацікавлене визначення та передачу інформації, а також використання технічних прийомів і методів, що виключають внесення систематичних помилок.

Отже, значення інформації в системі забезпечення економічної безпеки

визначається необхідністю забезпечення ефективного прийняття управлінських рішень, ефективного розроблення та реалізації інвестиційних проектів підприємства, підвищення рівня загальної конкурентоспроможності, що може здійснюватися на основі оптимальних вхідних та вихідних інформаційних потоків і потоків у межах підприємства.

Список використаних джерел:

1. Анісімов А.В., Кулябко П.П. Інформаційні системи та бази даних: Навчальний посібник для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики. Київ. 2017. 110 с.

2. Закон України «Про інформацію». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#>

3. Зубок М.І. Інформаційна безпека в підприємницькій діяльності: підручник. Київ : ГНОЗІС, 2015. 216 с.

Юлія КАМІНСЬКА

здобувачка освітньо-професійної програми

«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,

публічного управління та персоналу ЗУНУ Олена ДУДКІНА

**НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я**

В умовах медичної реформи основними принципами вітчизняної системи охорони здоров'я визначено профілактику та дотримання прав людини у галузі охорони здоров'я. Це об'єктивно вимагає удосконалення механізмів управлінської діяльності і на рівні медичних установ та організацій, зокрема – впровадження новітніх підходів до адміністративного менеджменту.

В сучасній науковій літературі система адміністративного менеджменту визначається як керування організацією з застосуванням спеціальних адміністративно-розпорядчих форм управління, спрямованих на оптимізацію організаційної структури та створення ефективної моделі трудових відносин. Система адміністративного менеджменту дозволяє ефективно використовувати ресурси, досягати цілей організації на основі врахування її конкурентних переваг та можливостей. [1]

Впровадження системи адміністративного менеджменту в практику закладів охорони здоров'я дозволяє активізувати їх функціональну діяльність на основі власних адміністративних ресурсів, використання інноваційних